دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال دوازدهم، شماره‌ی 39
پاییز 1391، صفحات 35-17

شهرام روستایی[1]
راحله علیزاده[2]

پهنه‌بندی خطر زمین‌لغزش در حوضه صوفی‌چای (مراغه) با استفاده از روش آنبلاگان

تاریخ دریافت مقاله: 1389/7/02 تاریخ پذیرش مقاله: 1390/05/27

چکیده

حوضه آبریز صوفی چای به مساحت 310 کیلومتر مربع در جنوب استان آذربایجان شرقی و شمال شهر مراغه قرار دارد. انتخاب این منطقه برای مطالعه، به علت وقوع زمین لغزش‌های زیادی است که همه ساله در آن اتفاق می‌افتد و خسارات زیادی به سکونتگاه‌ها، جاده‌ها و زمین‌های زراعی می‌رساند و در نهایت سبب پرشدن مخزن سد علویان از رسوبات می‌شود. در تحقیق حاضر با استفاده GIS برای هر یک از پارامترهای تأثیرگذار در زمین لغزش از قبیل ساختار زمین شناسی، لیتولوژی، ارتفاع نسبی، زاویه شیب، کاربری اراضی و آب‌های زیرزمینی، نقشه تهیه شده است و در آخر از تلفیق نقشه‌های عامل، نقشه پهنه بندی نهایی تهیه شده است با جمع بندی امتیازهای هر واحد، وضعیت پایداری آن مشخص گردیده است. با انطباق نقشه لیتولوژی و نقشه ناپایداری دامنه‌ای کنونی ملاحظه می‌شود که عمده‌ترین زمین لغزش‌ها در آبرفت‌های کواترنری و محل تلاقی آندزیت و مواد رسی، لاهارهای پامیسی و رسوبات تخریبی به وقوع می‌پیوندد. در نهایت کل منطقه از نظر خطر ناپایداری به 5 گروه خطر بسیار زیاد، خطر زیاد، خطر متوسط، خطر کم و بدون خطر پهنه بندی شده و نقشه‌های مربوطه تهیه گردیده است. بر اساس نقشه پهنه بندی خطر، فقط 19درصد منطقه در محدوده منطقه بدون خطر قرار دارد و بقیه بر حسب شرایطی در محدوده خطر متوسط تا خیلی زیاد قرار دارند.

1- دانشیار گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه تبریز. Email: roostaei@tabrizu.ac.ir
2- کارشناس‌ارشد ژئومورفولوژی، سازمان نقشه‌برداری کشور.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

کلید واژه‌ها: زمین لغزش، پهنه بندی، حوضه صوفی چای، نقشه‌های عامل، روش آنبالاگان.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]